

ARBEJDSMARKED

2016:8 • 2. november 2016

Dagpenge ved graviditet, fødsel og adoption 2015

Resumé: I 2015 holdt 102.000 kvinder orlov med dagpenge på grund af fødsel eller adoption, og det samme gjorde 53.000 mænd. Det samlede antal dagpengeuger steg med 2,7 pct. i forhold til 2014. Mændenes antal uger steg med 3,3 pct. og kvindernes med 2,6 pct. Antallet af mænd, der holdt barselsorlov i 2015, steg med 2,6 procent, og antallet af kvinder med 3,1 pct. De samlede udbetalte beløb faldt for mændenes vedkommende med 5,3 pct., hvilket er et relativt stort fald, især taget i betragtning at dagpengenes maksimumsbeløb i samme periode steg med 1,5 pct.. Det er dog ikke usædvanligt, at det totale beløb udbetalt som dagpenge til mænd på barsel svinger fra det ene år til det andet. Det totale beløb udbetalt i 2015 til kvinder på barsel steg med 0,9 pct.

Fædrene står med 9 pct. stadig for en mindre del af den samlede orlov, omend andelen er svagt stigende. For hver fødsel i 2014, hvor begge forældrene holdt barselsorlov, holdt forældrene i 2014 og 2015 i gennemsnit 330 dages orlov efter fødslen. Heraf holdt faderen de 36 dage og moderen de 294. Der er dog geografiske forskelle. I Vestjylland, for eksempel, var de tilsvarende tal 334 dage, med 27 dage til faderen og 307 til moderen.

Kort om statistikken: Statistikken bygger på Udbetaling Danmarks udbetaling af dagpenge. Kun erhvervsaktive (herunder arbejdsløse) kan modtage dagpengene. Der offentliggøres 2 typer af opgørelser: Den traditionelle opgørelse er kalenderårsbaseret og viser, hvor mange der har haft orlovsdage i året uanset tidspunktet for fødslen. Den anden type tager udgangspunkt i en forældreårgang. Det optælles, hvor mange orlovsdage der er holdt i forbindelse med fødslen, uanset om orloven er afholdt i forskellige kalenderår.

Orlov i 2015

Oversigtstabel 1.

Udgifter til dagpenge ved graviditet, fødsel og adoption mv., antal personer og antal dagpengeuger. 2012-2015

	2012	2013	2014	2015
	udbetalte beløb, mio. kr.			
I alt	9 569	9 210	9 485	9 511
Mænd	876	847	963	912
Kvinder	8 693	8 363	8 522	8 599
Modtagere, antal personer med dagpenge i året				
I alt	156 226	150 689	150 228	154 604
Mænd	52 106	51 019	51 695	53 044
Kvinder	104 120	99 670	98 533	101 560
	1.000 dagpengeuger i året, uger			
I alt	2 809	2 730	2 676	2 747
Mænd	237	241	241	249
Kvinder	2 572	2 489	2 435	2 498

Stort set uændrede udgifter, men stigning i antallet af dagpengemodtagere

Udbetalte dagpengebeløb

Det samlede udbetalte dagpengebeløb ved graviditet, fødsel og adoption var i 2015 9.511 mio. kr., – en stigning på 0,3 pct. i forhold til 2014. Denne næsten status quo i udbetalte barselsdagpenge dækker over et fald på 5,3 pct. for mændene og en stigning på 0,9 pct. hos kvinderne. Det er dog ikke udsædvanligt, at det totale beløb

udbetalt som dagpenge til mænd på barsel svinger fra det ene år til det andet. Da dagpengesatsen steg fra 4.075 kr. i 2014 til 4.135 kr. i 2015, en stigning på 1,5 pct., er der i faste priser tale om et lille fald i de totale udgifter til fødsel og adoption mv.

Antal modtagere Antallet af personer med dagpenge steg med 2,9 pct. for begge køn under et. Stigningen fordelte sig på de to køn med 2,6 pct. til mændene og 3,1 pct. til kvinderne. I alt 101.560 kvinder modtog på et eller andet tidspunkt dagpenge i 2015 mod 53.044 mænd. Når antallet af kvinder, der i 2015 modtog dagpenge på grund af barsel, er langt større end tallet for børn født i 2015, skyldes det, at flertallet af de kvinder, der fødte året før, altså i 2014, ikke var færdige med at holde barselsorlov i 2014, og derfor tæller med i statistikken for både 2014 og 2015.

Antal fødte børn I 2015 blev der født 58.205 børn i Danmark mod 56.870 i 2014, hvilket er en stigning på 2,3 pct. Det samlede antal uger på orlov i forbindelse med fødsel eller adoption steg med 2,6 pct. for kvindernes vedkommende og med 3,3 pct. for mændenes. Antallet af forældrepar, der kan modtage dagpenge på grund af fødsel, er dog ikke det samme som antallet af fødte børn. Der er mange forældre, der ikke opfylder lovens betingelser for at kunne modtage dagpenge, hvortil kommer, at antallet af tvillingefødsler skal trækkes fra, mens indvandring af små børn i en del tilfælde skal lægges til.

Årsafgrænsning De ovenfor nævnte 9.511 mio. kr. inkluderer udbetalinger til 3.820 mænd og 2.248 kvinder, der ikke holdt orlov i 2015, men i 2015 modtog dagpenge vedrørende orlov holdt i 2014. For disse personer er pengene talt med i tabel 1 og 2, men det er personerne eller dagene ikke. Modsvarende er der i 2015 10.485 mænd og 19.836 kvinder, hvor (dele af) orloven er startet i 2015, men hvor udbetalingen først blev bogført i begyndelsen af 2016. For disse personer er der for 2015 talt personer og dage, men ikke penge. Beløb kan udbetales både til arbejdsgiveren (når personen på barselsorlov får løn fra sin arbejdsgiver) og direkte til den sikrede.

Forældrenes brug af dagpengeordningen

Oversigtstabel 2. Antallet af forældrepar. 2012-2015

	2012		2013		2014		2015 ¹	
	antal	pct.	antal	pct.	antal	pct.	antal	pct.
Forældreårgang i alt	58 282	100	56 262	100	57 539	100	58 441	100
Orlovsfordelingstype:								
Far og mor, og begge holder orlov ..	32 310	55,4	30 772	54,7	31 026	53,9	30 950	53,0
Far og mor, men kun mor holder orlov	12 603	21,6	12 034	21,4	12 259	21,3	13 269	22,7
Far og mor, men kun far holder orlov	4 892	8,4	4 953	8,8	5 112	8,9	5 124	8,8
Far og mor, og ingen holder orlov ...	6 908	11,9	7 005	12,5	7 487	13,0	7 446	12,7
Kun mor, og mor holder orlov	684	1,2	607	1,1	700	1,2	725	1,2
Kun far, og far holder orlov	59	0,1	51	0,1	41	0,1	25	0,0
Kun mor, og mor holder ikke orlov ...	558	1,0	573	1,0	648	1,1	629	1,1
Kun far, og far holder ikke orlov	98	0,2	90	0,2	92	0,2	49	0,1
To kvinder, og begge holder orlov ...	125	0,2	126	0,2	117	0,2	150	0,3
To kvinder, kun mor holder orlov	33	0,1	39	0,1	36	0,1	51	0,1
To kvinder, kun medmor holder orlov	8	0,0	0	0,0	12	0,0	11	0,0
To kvinder, ingen af dem holder orlov	4	0,0	11	0,0	9	0,0	12	0,0

¹ Tallene for 2015 er foreløbige, fordi 2015 er opgjort på grundlag af data for 18 måneder, hvor de øvrige år er opgjort på grundlag af data for 24 måneder. Det er især antallet af forældre, hvor begge har holdt orlov, der forventes at stige lidt, når registeret er blevet opdateret med data for 3. og 4. kvartal 2016.

Tabel 2 viser, hvor mange forældre der er brugere af barselsdagpengeordningen, og tabellen viser tillige, i hvor mange tilfælde barnet har to forældre, og hvis det har, om de begge, den ene eller ingen af dem har modtaget barselsdagpenge.

<i>Forældreårgang</i>	Forældreårgang er her defineret som antallet af "par" af personer, som er blevet forældre til et barn født i løbet af det pågældende år, og hvor barnet er at finde i Danmarks Statistiks befolkningsregister i fødselsåret eller året efter, eller hvor barnet kan findes i barselsdagpengeregisteret. Et par kan i det tilfælde, hvor der ikke findes registeroplysninger om både faderen eller moderen, godt bestå af en enkelt person. Hvis et par får tvillinger, tæller de kun en gang som forældrepar. Får et par derimod to børn i løbet af året, der ikke er tvillinger, tæller parret to gange som forældrepar. Hvis en mand i løbet af året får barn med to forskellige kvinder, vil han indgå i to par. Det tilsvarende gælder for en kvinde, der får to børn med to forskellige mænd. Et forældrepar kan ligeledes bestå af to kvinder, medens forældrepar bestående af to mænd i praksis forekommer så sjældent, at der ikke er taget særskilt hensyn til denne kategori.
<i>Faldet i antal forældrepar er ophørt</i>	Som det ses af tabel 2 har antallet af forældre været stigende de sidste to år. I 2014 var tallet 57.539, og er nu steget til 58.441. Men sammenlignet med de 65.172 forældrepar i 2008 er antallet af forældrepar i 2015 stadig et noget mindre tal. Ikke alle forældre får barselsdagpenge. Ifølge tabel 2 gælder det for 14 pct. af forældreårgangen for både 2014 og 2015. I 2015 var det 53 pct., hvor både far og mor fik dagpenge, medens det for 33 pct. af parrene kun var én voksen, der fik dagpenge. Derudover viser tabel 2, at det i fortolkningen af statistiske nøgletal for barsel er afgørende at holde sig for øje, hvilke grupper der er medtaget i en beregning. Hvis store grupper af personer uden adgang til barselsdagpenge indgår, skal udviklingen i statistiske nøgletal tolkes i overensstemmelse hermed.
<i>Dagpengeregler</i>	De gældende regler er uændrede siden 2002. Moderen kan holde 4 ugers graviditetsorlov, 14 ugers barselorlov og 32 ugers forældreorlov. Faderen kan holde 2 ugers barselorlov og 32 ugers forældreorlov. For forældreorloven gælder, at forældreparret tilsammen højst kan modtage, hvad der svarer til den maksimale dagpengesats i 32 uger. Forældreorloven kan forlænges med op til 14 uger mod en nedsættelse af dagpengene, således at den samlede udbetaling kommer til at svare til 32 ugers udbetaling uden nedsættelse. Barselsloven er ikke det eneste regelsæt, der bestemmer vilkårene for nybagte mødre og fædre. Arbejdsmarkedets overenskomster har også betydning. Overenskomsterne kan i nogle tilfælde påvirke forældrenes brug af barselsloven, fordi der i nogle overenskomster er gunstigere vilkår for den barslende end i andre. Det vil dog føre for vidt at komme ind på de bestemmelser, arbejdsmarkedets mange overenskomster indeholder vedrørende graviditet og barsel, og hvilke gyldighedsperioder disse bestemmelser har eller har haft.
<i>Dagpengenes størrelse</i>	Det maksimale dagpengebeløb pr. uge reguleres én gang årligt og udgjorde 4.075 kr. i 2014 og 4.135 kr. i 2015. Det faktiske dagpengebeløb kan dog blive mindre, hvis den pågældende dagpengemodtager har haft en lavere normal arbejdsindtægt (efter arbejdsmarkedsbidrag) end det maksimale dagpengebeløb - det kan skyldes en lav timeløn eller deltidsarbejde. Dagpengene bliver også nedsat, hvis dagpengemodtageren delvist har genoptaget arbejdet.
<i>Teknisk beregning af dagpenge pr. uge</i>	En dagpengeuge er opgjort som 1/7 af antallet af dage fra den første til den sidste dag med dagpenge. For en person med en normal 5-dages arbejdsuge betyder det, at et fravær mandag til fredag opgøres som 5/7 dagpengeuge. Et fravær fredag til tirsdag tæller også for 5/7 dagpengeuge. Dagpengene udbetales efter antallet af tabte arbejdsdage. I det første tilfælde udbetales dagpenge derfor for en fuld uge selv om orloven kun er beregnet til 5 dage, mens der i det andet tilfælde kun udbetales for 3 tabte arbejdsdage. Især i forbindelse med korterevarende orlovsforløb spiller weekenddage uden dagpenge en rolle for beregningen af beløbet pr. uge.

Oversigtstabel 3 giver hovedtal for alle perioder med udbetalinger i 2014 og 2015.

Oversigtstabel 3. **Udgifter til dagpenge, antal personer og antal dagpengeuger i året**

	2014			2015		
	Personer med orlov i året	Beløb	Dag- penge- uger i året	Personer med orlov i året	Beløb	Dag- penge- uger i året
	antal	mio. kr.	1.000 uger	antal	mio. kr.	1.000 uger
Mænd og kvinder:						
Graviditet, fødsel og adoption i alt . . .	150 228	9 485	2 676	154 604	9 511	2 747
Graviditet	57 780	1 401	378	58 274	1 373	391
2 uger efter fødsel	37 631	288	67	37 308	267	68
Fødsel første 14 uger	61 712	2 399	614	61 880	2 361	637
Fødsel, 32 uger fælles orlov	99 979	5 187	1 440	102 145	5 294	1 467
Udskudt orlov inden 9 år	33	1	0			
Aftalebaseret forlængelse på deltid	9 512	125	154	10 001	134	160
Adoption, bortadoption, graviditets- betinget sygdom	765	41	11	650	38	10
Pasning af alvorligt syge børn	1 741	43	13	1 863	44	13
Mænd:						
Fødsel og adoption i alt	51 695	963	241	53 044	912	249
2 uger efter fødsel	37 501	287	67	37 147	266	68
Fødsel første 14 uger	192	4	1	223	5	1
Fødsel, 32 uger fælles orlov	23 546	639	158	24 576	609	164
Udskudt orlov inden 9 år	2	0	0			
Aftalebaseret forlængelse på deltid	1 094	14	9	1 161	15	11
Adoption, bortadoption	116	3	1	83	2	0
Pasning af alvorligt syge børn	764	16	5	829	16	4
Kvinder:						
Graviditet, fødsel og adoption i alt . . .	98 533	8 521	2 435	101 560	8 599	2 498
Graviditet	57 780	1 401	378	58 274	1 373	391
2 uger efter fødsel	130	1	0	161	1	0
Fødsel første 14 uger	61 520	2 395	613	61 657	2 356	636
Fødsel, 32 uger fælles orlov	76 433	4 548	1 282	77 569	4 686	1 303
Udskudt orlov inden 9 år	31	1	0			
Aftalebaseret forlængelse på deltid	8 418	111	144	8 840	119	150
Adoption, bortadoption, graviditets- betinget sygdom	649	38	10	567	36	10
Pasning af alvorligt syge børn	977	28	8	1 034	28	9

*Moderens andel
af de 32 ugers
fælles orlov er størst*

Af oversigtstabel 3 fremgår det fx, at moderens andel af den fælles orlov på 32 uger med mulighed for forlængelse stadig er langt større end mandens, såvel når der ses på beløbet som på antallet af uger. Denne form for orlov kan frit deles mellem forældrene, men parrene har kun i meget begrænset omfang benyttet sig af denne mulighed. Fædrenes andel af det samlede antal orlovsuger inden for de 32 uger udgjorde i 2015 11,2 pct., hvilket er lidt højere end året før (11,0 pct.).

Oversigtstabel 4 dækker orlovsperioder, der er indledt og afsluttet i 2015. Ved kun at medtage disse perioder opnås, at efterreguleringer i mindre grad spiller ind, og at dagpengene for alle perioder er beregnet ud fra satsen i 2015.

Oversigtstabel 4.

Antal dagpengemodtagere og dagpenge pr. uge. Kun orlovsperioder begyndt og sluttet i 2015

	I alt	Med re- fusion til arbejds- giver	Med ud- betaling til sik- rede	I alt	Refu- sion til arbejds- giver	Udbetalt til sik- rede
	antal modtagere			dagpenge pr. uge		
Mænd og kvinder:						
Graviditet, fødsel og adoption i alt	120 030	86 800	50 053	3 494	2 126	1 368
Graviditet	41 495	33 075	10 450	3 586	2 761	825
2 uger efter fødsel	34 854	30 094	4 951	4 131	3 586	545
Fødsel første 14 uger	34 287	25 941	9 796	3 477	2 621	856
Fødsel, 32 uger fælles orlov	50 282	30 522	32 260	3 593	1 477	2 117
Udskudt orlov inden 9 år						
Aftalebaseret forlængelse på deltid	4 601	706	3 942	1 062	145	918
Adoption, bortadoption, graviditets-betinget sygdom	381	304	122	3 733	2 640	1 094
Pasning af alvorligt syge børn	1 324	967	430	3 554	2 426	1 128
Mænd:						
Fødsel og adoption i alt	49 455	40 166	11 436	3 914	2 966	949
2 uger efter fødsel	34 714	29 969	4 935	4 131	3 586	546
Fødsel første 14 uger	171	126	47	3 798	2 567	1 231
Fødsel, 32 uger fælles orlov	20 338	15 006	6 601	3 904	2 761	1 143
Udskudt orlov inden 9 år						
Aftalebaseret forlængelse på deltid	793	402	405	1 750	797	953
Adoption, bortadoption	68	47	23	4 150	3 017	1 134
Pasning af alvorligt syge børn	621	431	219	3 776	2 505	1 271
Kvinder:						
Graviditet, fødsel og adoption i alt	70 575	46 634	38 617	3 431	2 002	1 430
Graviditet	41 495	33 075	10 450	3 586	2 761	825
2 uger efter fødsel	140	125	16	4 101	3 697	404
Fødsel første 14 uger	34 116	25 815	9 749	3 476	2 621	855
Fødsel, 32 uger fælles orlov	29 944	15 516	25 659	3 518	1 166	2 352
Udskudt orlov inden 9 år						
Aftalebaseret forlængelse på deltid	3 808	304	3 537	978	65	913
Adoption, bortadoption, graviditets-betinget sygdom	313	257	99	3 706	2 615	1 091
Pasning af alvorligt syge børn	703	536	211	3 415	2 376	1 038

Anm.: Måden tabellen beregnes på er blevet ændret, idet perioder og udbetalinger, der vedrørende 2015, men først er blevet indberettet i første halvår 2016 nu er medtaget, medens perioder med et estimeret sluttidspunkt ikke er medtaget.

*Mændene får fortsat
de højeste dagpenge*

For alle perioder under ét var dagpengene i 2015 i gennemsnit 483 kr. højere for mændene end for kvinderne. Det tilsvarende tal for 2014 var 401 kr.

Det største beløb pr. uge findes for mændenes 2-ugers fædreorlov. Dette beløb er dog ikke meget større end kvindernes dagpenge under deres 2 ugers fædreorlov. Det er imidlertid kun kvinder, der lever i registreret partnerforhold, der kan holde fædreorlov.

De laveste beløb findes ikke overraskende for den aftalebaserede forlængelse på deltid, hvor dagpengebeløbet er nedsat i forhold til, hvor mange timer der arbejdes, og nedsat i forhold til, hvor mange uger der forlænges.

*Refusion til arbejdsgiver
eller udbetaling til sikrede*

Ud af 120.030 dagpengemodtagere (heraf 70.575 kvinder) var der for 86.800, svarende til 72,3 pct., (for kvinder 66,1 pct.) tale om, at der i hele eller dele af orlovsperioden blev udbetalt dagpenge som refusion til arbejdsgiveren, hvilket betyder, at de pågældende har fået hel eller delvis løn under graviditet og barsel.

Af oversigtstabel 4 kan man udlede, at 33.226 personer (heraf 23.941 kvinder) udelukkende fik barselsdagpenge i form af en direkte udbetaling – dvs. tilfælde,

hvor den pågældende ikke har fået løn, bl.a. selvstændige og arbejdsløse. De tilsvarende tal for 2014 var 32.105 for begge køn heraf 24.108 kvinder.

Oversigtstabel 5 viser alle orlovsperioder med starttidspunkt i 2015, hvad enten orlovsperioden sluttede i 2015 eller ej.

Oversigtstabel 5.

Alle orlovsperioder med starttidspunkt i 2015 efter art og køn

	Alle orlovsperioder med starttidspunkt i året		Heraf orlovsperioder med sluttidspunkt senest 30.06.2016	
	personer	antal perioder	personer	antal perioder
Mænd og kvinder:				
Graviditet, fødsel og adoption i alt . . .	130 501	262 329	127 867	246 431
Graviditet	47 438	59 104	47 248	58 801
2 uger efter fødsel	35 424	35 618	35 420	35 614
Fødsel første 14 uger	45 907	56 673	45 819	50 828
Fødsel, 32 uger fælles orlov	78 057	99 401	71 622	91 005
Udskudt orlov inden 9 år				
Aftalebaseret forlængelse på deltid	7 374	8 998	6 402	7 789
Adoption, bortadoption, graviditets- betinget sygdom	482	705	463	666
Pasning af alvorligt syge børn	1 594	1 830	1 494	1 728
Mænd:				
Fødsel og adoption i alt	50 897	68 274	50 646	67 782
2 uger efter fødsel	35 279	35 473	35 275	35 469
Fødsel første 14 uger	192	217	191	212
Fødsel, 32 uger fælles orlov	22 590	30 395	22 278	30 019
Udskudt orlov inden 9 år				
Aftalebaseret forlængelse på deltid	994	1 282	934	1 209
Adoption, bortadoption	69	87	69	86
Pasning af alvorligt syge børn	719	820	687	787
Kvinder:				
Graviditet, fødsel og adoption i alt	79 604	194 055	77 221	178 649
Graviditet	47 438	59 104	47 248	58 801
2 uger efter fødsel	145	145	145	145
Fødsel første 14 uger	45 715	56 456	45 628	50 616
Fødsel, 32 uger fælles orlov	55 467	69 006	49 344	60 986
Udskudt orlov inden 9 år				
Aftalebaseret forlængelse på deltid	6 380	7 716	5 468	6 580
Adoption, bortadoption, graviditets- betinget sygdom	413	618	394	580
Pasning af alvorligt syge børn	875	1 010	807	941

Anm.: Måden tabellen beregnes på er blevet ændret ved, at der ikke længere tælles sager men perioder, og ved at udbetalinger, der vedrører 2015, men først er blevet indberettet i første halvår 2016, nu er medtaget.

Sammenhængen mellem alle sager og afsluttede sager

Tabel 5 afspejler, at forældreorloven på 32 uger kan deles i småbidder – fx fordi forældrene vælger på skift at tage orlov. Den kan også opdeles ved, at fx moderen genoptager arbejdet delvis – fx arbejder 3 dage om ugen og får dagpenge i 2 dage. Ved en sådan opdeling, vil orloven komme til at bestå af et antal afsluttede perioder, der hver især er ret korte.

Antal fødte og antal kvinder med orlov

Oversigtstabel 6 på næste side viser antallet af kvinder, der har modtaget dagpenge de første 14 uger efter en fødsel i året (fødselsorlov), sammenlignet med antallet af mødre i alt. Moderens alder er opgjort ved barnets fødsel.

Oversigtstabel 6. Antal kvinder med barselsdagpenge i forhold til alle kvinder i forældreargangen. 2015

Moderens alder ved årets afslutning	Kvinder i forældreargangen	Kvinder med dagpenge	Kvinder med dagpenge i pct. af alle kvinder i aldersgruppen
antal			
I alt	58 356	45 094	77
Under 20 år	629	68	11
20-24 år	6 504	3 081	47
25-29 år	19 105	14 591	76
30-34 år	19 858	16 919	85
35-39 år	10 020	8 636	86
40-44 år	2 126	1 721	81
45 år eller mere	114	78	68

Anm.: Bemærk at Tabel 6 er beregnet for forældreargang 2015. Tabellerne 8 (tabel 11 undtaget) og frem er beregnet for forældreargang 2014.

77 pct. af de nybagte mødre modtager dagpenge

77 pct. af de nybagte mødre har modtaget dagpenge i forbindelse med fødslen. Ifølge loven har mødre ikke bare ret til, men også pligt til at holde orlov fra arbejdet de første 2 uger efter fødslen. Det må derfor antages, at de 23 pct., der ikke holdt orlov, omfatter kvinder, der ikke er tilknyttet arbejdsmarkedet. Det er de lidt ældre og dermed formentlig lidt mere på arbejdsmarkedet veletablerede kvinder, der har de højeste procenter for brug dagpengeordningen.

Fordeling på landsdele

I oversigtstabel 7 er det udbetalte beløb og antallet af dagpengeuger fordelt på landsdele.

Oversigtstabel 7. Udgifter samt antal dagpengeuger ved graviditet, fødsel og adoption mv. fordelt efter køn og landsdele. 2015

	Udbetalte beløb i året – også vedr. tidligere år			Dagpengeuger i året			Antal personer med orlovsdage i året		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvinder	I alt
	mio. kr.			1.000 uger			antal		
I alt	912	8 599	9 511	249	2 498	2 747	53 044	101 560	154 604
Byen København	226	1 585	1 811	61	439	500	11 021	18 139	29 160
Københavns Omegn	101	872	972	27	244	271	5 232	10 095	15 327
Nordsjælland	62	599	661	17	167	184	3 448	6 971	10 419
Bornholm	4	34	38	1	10	11	232	409	641
Østsjælland	37	346	383	10	97	107	2 060	4 059	6 119
Vest- og Sydsjælland	60	654	714	16	189	205	3 677	7 602	11 279
Fyn	62	647	709	17	191	208	3 946	7 864	11 810
Syddjælland	93	1 019	1 111	26	311	337	6 164	12 561	18 725
Østjylland	137	1 389	1 526	38	409	447	8 605	16 671	25 276
Vestjylland	59	634	693	17	196	212	3 958	7 944	11 902
Nordjylland	72	819	891	19	246	265	4 834	10 078	14 912

Vestjylland tegner sig for 7,7 pct. af dagpengeugerne, og får 7,3 pct. af dagpengene, hvilket gør Vestjylland til den landsdel, der relativt til deres andel af uger med orlov får færrest penge, efterfulgt af Syddjælland. København by er med 18,2 pct. af dagpengeugerne og 19,0 pct. af dagpengene den landsdel, der relativt får flest penge i forhold til landsdelens andel af uger på barselsorlov.

Forældrenes benyttelse af orlovsreglerne

*Udgangspunkt:
De fødte børn* Mens der i det foregående mest er fokuseret på de økonomiske aspekter af barselsorlovens virkning, er udgangspunktet i dette afsnit det enkelte forældrepar og deres barn. Hermed er det muligt at belyse, hvor meget orlov der bliver taget i forbindelse med det enkelte barn, og hvordan forældrene fordeler orloven. Det skal dog for en god ordens skyld nævnes, at det er fødslen, der er rettighedsudløsende. Får forældrene tvillinger får de ikke ret til mere orlov end, hvis de får en enling. Men talemåden "orlov pr. født barn" er bekvem, om end altså en anelse misvisende. Orlov i forbindelse med adoption samt orlov før fødslen er for overskuelighedens skyld udeladt, dog med figur 6 som en undtagelse, hvad graviditetsorloven angår.

*Opgørelsen dækker
børn født i 2014* Opgørelsen dækker – bortset fra oversigtstabel 11 – børn født i 2014. Og for at kunne sammenligne over tid, er der brugt oplysninger om orlov holdt i 2014 og 2015. Når det ikke på nuværende tidspunkt er muligt at opgøre forældrenes brug af orlovsreglerne for børn født i 2015 skyldes det, at forældre til børn født i fx december 2015 ikke er færdige med at holde barselsorlov før i slutningen af 2016, og de data vil først være klar i 2017.

*Udskudt orlov kan ikke
belyses fuldstændigt* Det er muligt at forlænge den normale orlovsperiode eller udskyde dele af orloven helt til barnet fylder 9 år. Der kan derfor først gives en endelig og fuldstændig beskrivelse af udnyttelsen af orloven for børn født i 2014, når statistikken for 2023 udkommer. Også muligheden for at genoptage arbejdet på deltid medfører, at nogle orlovsperioder kan vare betydeligt længere end de normale 46 uger. Langt størstedelen af orloven vedrørende børn født i 2014 er dog blevet holdt i 2014-2015.

*Hvem er berettiget til
dagpenge* Det er kun forældre, der er tilknyttet arbejdsmarkedet (herunder arbejdsløse), der kan modtage dagpenge. I tabel 10 og 18 er antallet af dagpengeberettigede forældrepar forsøgt beregnet.

*Hvorfor ændres
orlovslængden?* Forældrenes valg om afholdelse af barselsorlov vil være påvirket af bl.a. muligheden for ud over dagpengene også at modtage hel eller delvis løn under barselsorloven.

Populationen I alt indgår 57.539 forældrepar til børn født i 2014.

I oversigtstabel 8a er der for de sidste 10 år angivet antal forældrepar pr. år, og hvor mange af disse, der modtog dagpenge på grund af barsel.

Oversigtstabel 8a **Forældreårgang 2005 - 2014 fordelt efter, om forældrene har modtaget barselsdagpenge**
Antal

Fødselsår	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Forældreårgangen i alt	63 831	64 845	64 124	65 172	63 060	63 633	59 218	58 282	56 262	57 539
Uden dagpenge	8 246	7 767	7 442	7 157	7 150	7 510	7 326	7 568	7 679	8 236
I alt med dagpenge	55 585	57 078	56 682	58 015	55 910	56 123	51 892	50 714	48 583	49 303
Kun mor har modtaget dagpenge	15 835	16 334	16 379	16 500	15 576	15 164	14 127	13 320	12 680	12 995
Kun far har modtaget dagpenge	4 870	5 153	4 905	4 852	4 543	4 888	4 746	4 959	5 005	5 165
Begge forældre har modtaget dagpenge	34 880	35 591	35 398	36 663	35 791	36 071	33 019	32 435	30 898	31 143

Oversigtstabel 8b Forældreårgang 2005 - 2014 fordelt efter, om forældrene har modtaget barselsdagpenge
Procenter

Fødselsår	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Forældreårgange i alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Uden dagpenge	13	12	12	11	11	12	12	13	14	14
I alt med dagpenge	87	88	88	89	89	88	88	87	86	86
Kun mor har modtaget dagpenge	25	25	26	25	25	24	24	23	23	23
Kun far har modtaget dagpenge	8	8	8	7	7	8	8	9	9	9
Begge forældrene har modtaget dagpenge	55	55	55	56	57	57	56	56	55	54

I oversigtstabel 8b er den procentuelle udvikling for de sidste 10 år angivet. Det vil sige udviklingen i andele af en forældregeneration, hvor begge, den ene eller ingen har modtaget dagpenge på grund af barsel.

Af oversigtstabel 8b fremgår det, at andelen af forældre, hvor mindst en af parterne har modtaget dagpenge, i de sidste 10 år har ligget stabilt i lejet 86-89 pct., og at andelen, hvor begge har modtaget dagpenge, har været lige så stabil og af en størrelsesorden på 54-57 pct.

Den næste tabel viser, hvor mange dages barselsorlov, her defineret som al orlov efter fødslen, der i gennemsnit blev holdt i løbet i barnets fødselsår og året efter. For årgang 2014 vil det sige al orlov efter fødslen holdt i 2014 og 2015.

Oversigtstabel 9 Samlet orlov efter fødslen, gennemsnitligt antal dage – forældreårgang 2005 - 2014.

Fødselsår	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mors orlov når både mor og far holdt orlov	299	299	297	295	296	295	295	294	295	294
Fars orlov når både far og mor holdt orlov	29	30	32	35	36	37	37	37	37	36
Mors orlov når mor var alene om at holde orlov	310	311	312	310	312	312	312	313	314	314
Fars orlov når far var alene om at holde orlov	44	43	48	51	55	53	53	54	52	54

Tabel 9 viser udviklingen i, hvordan de forældrepar, hvor begge rent faktisk holdt orlov, fordelte orloven imellem sig, og i tabellen er al orlov efter fødslen medtaget. Det er imidlertid kun den fælles forældreorlov på 32 uger, som forældrene efter indbyrdes aftale kan dele, så faderen kan aldrig nå op på mere end 224 dage, medmindre han på grund af særlige omstændigheder kan overtage moderens 14 ugers fødselsorlov. Efter en stigning i antallet af dage til faderen i perioden 2005-2010 har antallet af dage holdt af faderen ikke rykket sig. Faderen holdt i 2014 36 dage og moderen 294.

Af tabel 9 fremgår det endvidere, at hvis faderen er alene om at holde barselsorlov på dagpenge, holder han langt færre dage end moderen i den tilsvarende situation – for årgang 2014 holdt han 54 dage, mens moderen holdt 314.

Fordelinger af afholdt orlov

Et gennemsnitligt antal orlovsdage kan dække over, at de fleste holder færre dage og kun nogle få flere. I det følgende er fordelingen af afholdt orlov for forskellige typer orlov vist i en række figurer.

Fire typiske orlovslængder

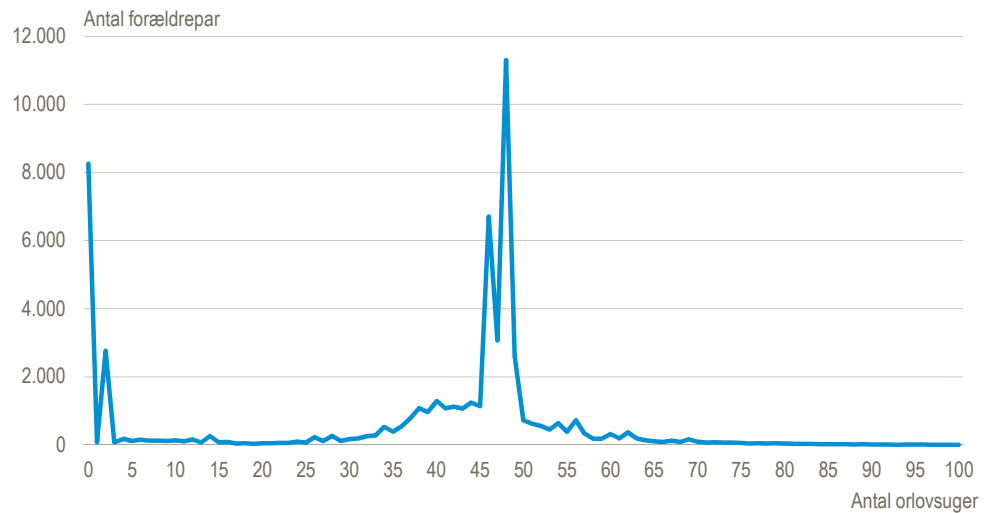
Fordelingen af den samlede afholdte orlov er vist i figur 1. De fire typiske orlovslængder ses som 4 toppunkter: Nul ugers orlov for forældrepar, der ikke er berettigede til barselsorlov på dagpenge eller ikke har søgt (14 pct.), to ugers orlov, typisk hvor faderen holder fædreorlov, og moderen ikke er dagpengeberettiget (5 pct.), 46 uger, typisk 14 ugers fødselsorlov til moderen efterfulgt af 32 ugers forældreorlov til moderen og ingen orlov til faderen (12 pct.) og endelig 48 uger, typisk

hvor moderen holder den fulde orlov, og faderen holder to ugers fædreorlov (20 pct.).

*To mindre
toppunkter*

Desuden ses et par mindre toppunkter omkring uge 54/56 og uge 60/62 efter fødslen. De hænger sammen med muligheden for på nedsatte dagpenge at forlænge fædreorloven på 32 uger med 8 eller 14 uger.

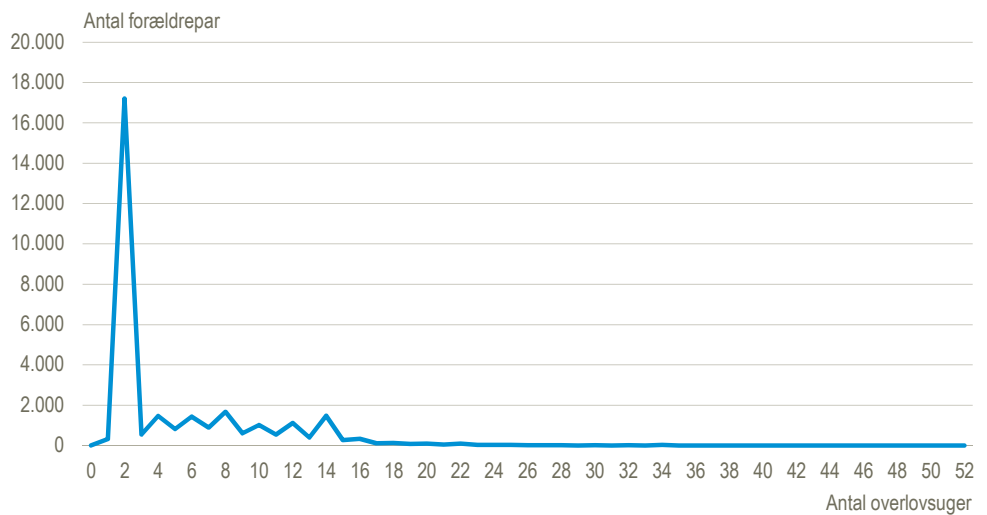
Figur 1. **Forældrepar fordelt efter længden af den samlede orlov efter fødslen – børn født i 2014**

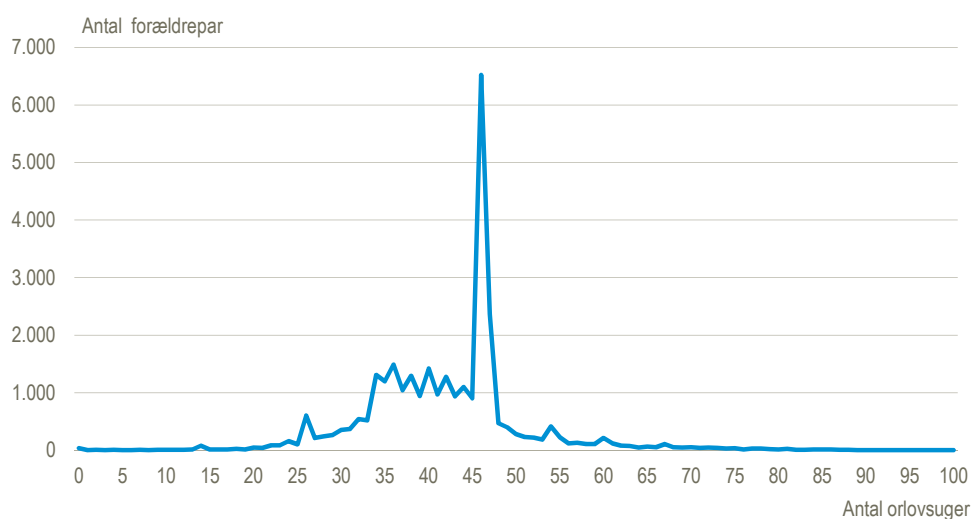
Faderens orlov

Figur 2 viser faderens orlov særskilt for de forældrepar, hvor begge har holdt orlov. Typisk holdt faderen netop 2 ugers orlov – det skete i 55 pct. af tilfældene.

Figur 2. **Forældrepar fordelt efter længden af faderens orlov – børn født i 2014.
Kun tilfælde, hvor begge forældre har holdt orlov**

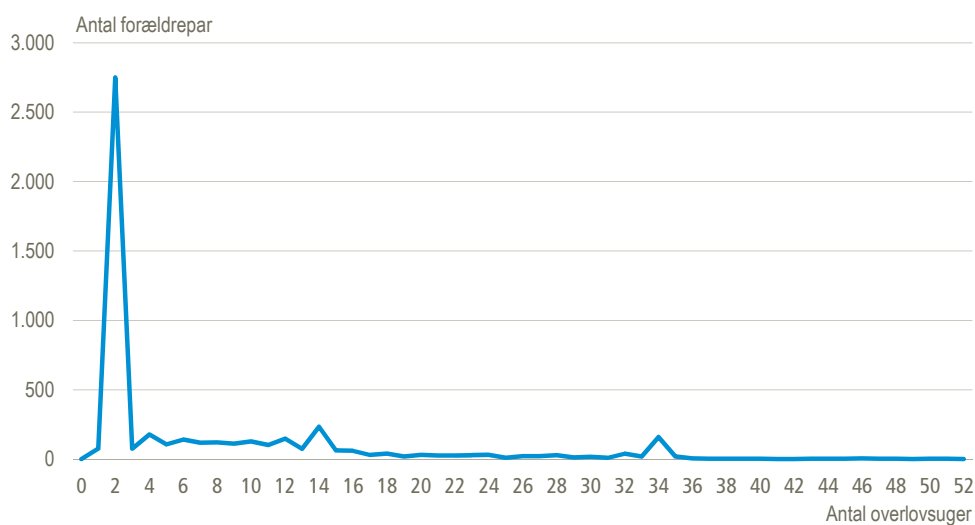

Figur 3. Forældrepar fordelt efter længden af moderens orlov – børn født i 2014. Kun forældrepar, hvor begge forældre har holdt orlov

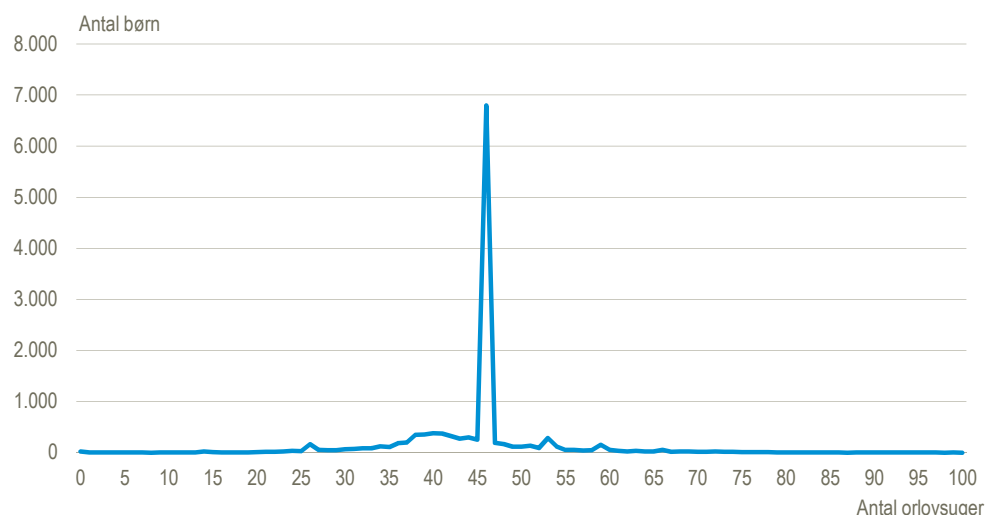
Moderens orlov Figur 3 viser tilsvarende moderens orlov særskilt i de tilfælde, hvor begge har holdt orlov. Typisk holdt moderen 46 ugers orlov – det skete i 23 pct. af tilfældene.

Figur 4. Forældrepar fordelt efter længden af faderens orlov – børn født i 2014. Kun forældrepar, hvor faderen var alene om at holde orlov

Faderen alene om at holde orlov Figur 4 viser fordelingen af orlov i de tilfælde, hvor faderen var alene om at holde orlov. Også her holdt faderen typisk 2 ugers orlov (53 pct. af tilfældene).

Figur 5. **Forældrepar fordelt efter længden af moderens orlov – børn født i 2014.**
Kun forældrepar, hvor moderen var alene om at holde orlov

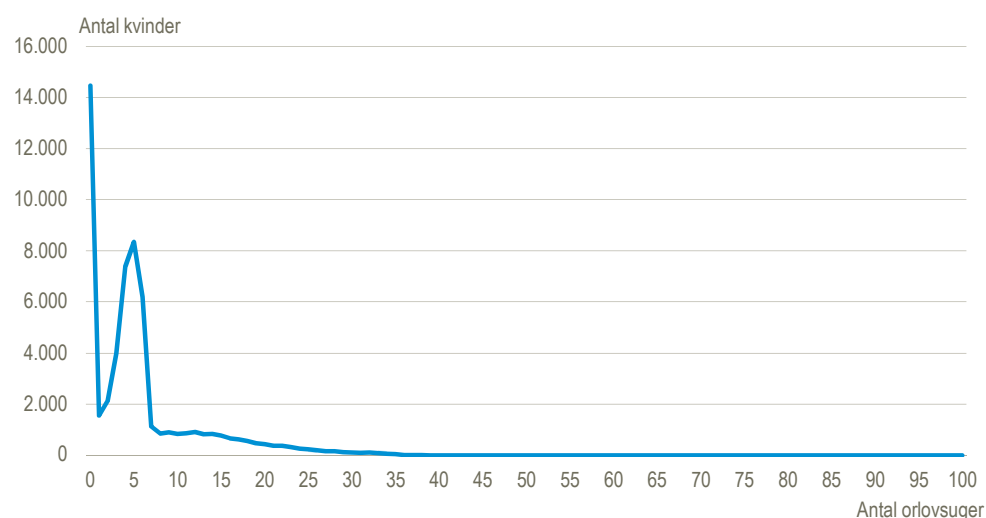

Anm.: I figur 5 er 46 uger og 47 uger lagt sammen, fordi figuren ellers ville være misvisende med et toppunkt på kun 5000.

*Moderen alene
om at holde orlov*

Figur 5 viser fordelingen af orlov i de tilfælde, hvor moderen var alene om at holde orlov. Det maksimale antal uger på barselorlov med dagpenge udbetalt enten til arbejdsgiveren eller direkte til moderen er 46 uger. I de tilfælde, hvor moderen var alene om at holde barselorlov på dagpenge, var det hver anden kvinde (52 pct.), der holdt det maksimale antal uger, 32 pct. holdt mindre end 46 uger og 16 pct. mere end 46-47 uger. En procent holdt under et halvt år.

Figur 6. **Orlov holdt af mor inden barnets fødsel – børn født i 2014**

Graviditetsorlov

Ifølge lov om barsel kan kvinden gå fra på graviditetsorlov, når der er fire uger til forventet fødsel. Orloven løber frem til fødslen, selvom fødslen sker senere end fire uger efter graviditetsorlovens påbegyndelse. Der er dog en række undtagelser. I tilfælde af fx truende abort, svangerskabsforgiftning eller bækkenløsning kan kvinden gå fra før. Det samme gælder, hvis arbejdet art er til fare for fostret, og det ikke er muligt at anvise andet passende arbejde på arbejdspladsen.

I figur 6 er fordelingen af moderens graviditetsorlov vist. 25 procent holder ikke graviditetsorlov, enten fordi de ikke har dagpengeret (21 pct.), eller fordi de bare ikke gør (4 procent). Blandt de, der holdt graviditetsorlov, holdt 35 procent fire uger eller mindre, hvilket vil sige, at der er 65 procent, der holdt mere end fire uger. Den gennemsnitlige graviditetsorlov fraregent dem, der ikke holder nogen, er 7,7 uger. To procent holdt mere end et halvt år.

Oversigtstabel 10. **Forældreparts fordeling af den fælles 32-ugers barselsorlov – børn født i 2014.**
Kun forældrepar der bor sammen

	Antal forældrepar	Antal fædre der holdt en del af den fælles orlov	Procentdel orlovs fædre	Fædrenes gennem snitlige antal dage, hvis de holdt orlov	Antal mødre der holdt en del af den fælles orlov	Procentdel orlovs mødre	Mødrenes gennem snitlige antal dage, hvis de holdt orlov
I alt	50 663	15 720	31	59	40 543	80	203
Faderen og moderen er begge berettigede til dagpenge	37 634	13 632	36	54	37 226	99	202
Faderen er alene om at være berettiget til dagpenge	6 009	2 088	35	90	0	0	0
Moderen er alene om at være berettiget til dagpenge	3 391	0	0	0	3 317	98	219
Hverken faderen eller moderen er berettigede til dagpenge	3 629	0	0	0	0	0	0

Anm.: Om en person er dagpengeberettiget eller ej, er beregnet ud fra indkomsten.

Tabel 10 supplerer tabel 8 og 9 og viser, at det er 37.634 forældrepar svarende til 67 pct. af de forældrepar, der bor sammen, for hvem det er relevant at aftale, hvordan den fælles forældreorlov skal fordeles. I 36 pct. af tilfældene holdt manden en del af orloven, og en yderligere beregning (som ikke fremgår af tabellen) viser, at ud af disse 13.632 forældrepar, var der 13.426, hvor kvinden også holdt en del af orloven. Blandt disse par holdt manden i gennemsnit 53 dage og kvinden 170 - i alt 223 dage, og altså tæt på de 32 uger. Endelig skal det nævnes, at i de tilfælde, hvor begge var berettigede, men kun manden holdt forældreorlov (206 mænd), holdt han 128 dage, mens kvinden i den tilsvarende situation (23.800 kvinder) holdt 219 dage.

Udskudt orlov Oversigtstabel 11 viser omfanget af udskudt orlov.

Bemærk – 2008-tal Da dele af barselsorloven kan udskydes til barnet er fyldt 9 år, er der, for at belyse omfanget af udskudt orlov, i tabel 11 taget udgangspunkt i børn født i 2006 og opgjort, hvor meget orlov hvert forældrepar har holdt i årene 2008-2015. De forældre, der holder orlov i barnets tredje til niende leveår holder i gennemsnit mange dage. Det er derfor nødvendigt at påpege, at der i opgørelse af tallene i tabel 11 ikke er taget hensyn til muligheden for at gå på barsel på deltid.

Oversigtstabel 11. **Modtagere af barselsdagpenge i 2008-2015 – børn født i 2006.**
Al orlov mens barnet har alderen 2-9 år

	Fordelingstype					
	Kun far	Kun mor	Både mor og far		Alle med orlov	Far
			Far	Mor		
Antal forældre med dagpenge	64	1 352	83	83	1 499	147
Dage pr. mor/far	78	66	40	36	67	56

Hvorledes deles orloven?

Oversigtstabel 12 belyser yderligere, hvordan forældrene deler den samlede orlov efter fødslen i de tilfælde, hvor de begge tager en del af den. Hyppigst sker det ved, at faderen tager netop de 2 ugers fædreorlov, og moderen 46 uger svarende til de 14 ugers fødselsorlov plus hele 32-ugers forældreorlov.

Oversigtstabel 12.

Fødsels- og barselsorlov holdt i 2014-2015 fordelt mellem moderen og faderen – børn født i 2014.**Kun forældrepar, hvor både moderen og faderen har holdt orlov efter fødslen**

	Mødre med dag- penge i alt	0-14 uger	15-24 uger	25-34 uger	35-45 uger	46 uger	47 uger eller mere
Fædre med dagpenge i alt	31 143	209	510	4 571	12 631	6 529	6 693
Under 2 uger	4 730	20	25	271	1 364	1 500	1 550
2 uger	12 823	43	78	715	3 452	4 732	3 803
3-4 uger	2 013	6	14	161	1 333	129	370
5-10 uger	6 478	23	78	947	4 546	135	749
Over 10 uger	5 099	117	315	2 477	1 936	33	221

*Tages orloven
samtidig eller forskudt?*

Set ud fra barnets synspunkt er det ikke kun relevant, hvor mange dagpengedage moderen og faderen har taget tilsammen. Det er også af betydning, i hvor høj grad dagene er taget på samme tid, eller om de er benyttet til at gøre den samlede orlovsperiode så lang som mulig. I de tilfælde, hvor både moderen og faderen har holdt orlov efter fødslen, er det derfor optalt, hvor mange dage orloven er blevet holdt samtidig, og hvor mange dage, kun den ene af forældrene har holdt orlov.

Oversigtstabel 13.

Hvor meget orlov holdt mor og far samtidigt?**Forældrepar til børn født i 2014, hvor både moderen og faderen har holdt orlov efter fødslen**

Antal dage med orlov pr. barn	330
Heraf antal dage, hvor moderen og faderen har holdt orlov samtidig	19

Det fremgår, at langt størstedelen af orloven er taget på forskellige dage. Kun i 19 dage i gennemsnit har barnet oplevet, at begge forældre havde orlov samtidig. De 14 dage heraf vil typisk være den særlige fædreorlov, der normalt tages umiddelbart efter fødslen, hvor moderen samtidig holder fødselsorlov.

*Tages orloven som
ét forløb –
eller brydes den op?*

Et andet element i fleksibiliteten i orlovsreglerne er, at de 32-ugers forældreorlov kan stykkes op i enkeltbidder. Oversigtstabel 14 dækker de 32 ugers forældreorlov samt diverse muligheder for udsat orlov, og tabellen dækker både, hvor begge forældre har holdt orlov, og hvor kun én af forældrene har holdt orlov. En dagpengeperiode er opgjort som et afsluttet dagpengeforløb for en af forældrene. Perioder, hvor begge forældre har holdt orlov samtidig, er ikke talt med. En afsluttet periode følges enten af en periode, hvor den anden part har orlov, eller af en periode, hvor ingen har orlov.

Oversigtstabel 14.

Muligheden for at dele forældreorloven op i enkeltperioder – børn født i 2014

Antal forældrepar, hvor mindst én af forældrene har modtaget dagpenge for at holde forældreorlov (32 ugers orlov)	45 972
Antal fædre der har modtaget dagpenge i forbindelse med forældreorlov	16 061
Antal dagpengeperioder, fædre	21 648
Antal mødre der har modtaget dagpenge i forbindelse med forældreorlov	43 495
Antal dagpengeperioder, mødre	48 874
Antal dagpengeperioder i alt	66 478
Andel af forældrepar med 1 periode	68 pct.
Andel af forældrepar med 2 perioder	25 pct.
Andel af forældrepar med 3 perioder	5 pct.
Andel af forældrepar med mere end 3 perioder	2 pct.

Det fremgår, at de 45.972 forældrepar har holdt i alt 66.478 dagpengeperioder (der ikke har ligget samtidigt). 68 pct. af forældrene har kun haft én periode under forældreorloven – dvs. at orloven ikke har været delt, hverken i småbidder eller mellem forældrene. Kun 2 pct. af parrene har holdt mere end 3 forskellige dagpengeperioder.

Orlovslængde og fars/mors alder

I oversigtstabel 15 a og b er den gennemsnitlige orlovslængde efter fødslen fordelt efter forældrenes alder. Kun tilfælde, hvor begge forældre har holdt orlov, er medregnet. Forældrenes alder er alderen ved barnets fødsel.

Oversigtstabel 15 a.

Fødsels- og barselsorlov i 2014-2015 efter faderens alder – børn født i 2014. Kun forældrepar, hvor både moderen og faderen har holdt orlov

	Antal dagpengemodtagere	Faderens orlovsdage
Fædre i alt	31 143	36
Under 20 år	10	14
20-24 år	833	20
25-29 år	6 504	30
30-34 år	11 831	38
35-39 år	8 174	40
40-44 år	2 872	40
45-49 år	712	36
50-54 år	160	41
55 år og derover	47	39

Oversigtstabel 15 b.

Fødsels- og barselsorlov i 2014-2015 efter moderens alder – børn født i 2014. Kun forældrepar, hvor både moderen og faderen har holdt orlov

	Antal dagpengemodtagere	Moderens orlovsdage
Mødre i alt	31 143	294
Under 20 år	37	289
20-24 år	1 841	301
25-29 år	9 811	298
30-34 år	12 260	292
35-39 år	6 116	291
40-44 år	1 041	288
45-49 år	35	293
50 år og derover	2	125

Fordeling efter socioøkonomisk status og branche

Afslutningsvis bringer tabel 16 a og 16 b opgørelser over kvinders og mænds gennemsnitlige orlov fordelt efter deres socioøkonomiske status og branche. Disse baggrundsoplysninger bygger på Danmarks Statistiks registerbaserede arbejdsstyrkestatistik fra november 2012. Ved vurderingen af tallene skal det tages i be-

tragtning, at den pågældende person kan have haft en anden status på tidspunktet for barselsorloven. I tabellerne er ikke-beskæftigede (herunder arbejdsløse) udeladt sammen med personer med uoplyst socioøkonomisk status eller branche.

Kvindelige topledere holder mindre orlov

Blandt kvinderne holder topledere og lønmodtagere på højeste niveau kortere orlov end de andre grupper, mens det er lige omvendt for mændene. Her holder toplederne og lønmodtagere på højeste niveau den længste orlov.

Kvinder i landbruget og mænd inden for finansiering og forsikring holder lang orlov

Fordelt på brancher holder kvinder inden for landbrug længst orlov, mens ansatte inden for information og forsikring holder kortest. Hos mændene er det beskæftigede inden for Finansiering og forsikring der holder længst orlov, mens landbruget står for den korteste orlov.

Oversigtstabel 16 a.

Kvindens orlov efter fødslen efter socioøkonomisk status og branche, ekskl. uoplyste og personer ude af erhverv - børn født i 2014

	Selvstændig, medarbejdende ægtefæller	Topledere, lønmodtagere på højeste niveau	Lønmodtagere på mellemniveau	Lønmodtagere på grundniveau	Andre lønmodtagere	I alt inkl. lønmodtagere uden nærmere angivelse
----- gennemsnitlig orlovs længde -----						
I alt	317	293	304	306	309	300
Landbrug, skovbrug og fiskeri	..	..	..	316	320	315
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	..	286	305	305	315	299
Bygge og anlæg	..	282	299	307	..	302
Handel og transport mv.	..	290	301	308	306	304
Information og kommunikation	..	275	292	306	..	288
Financiering og forsikring	..	300	311	310	..	306
Ejendomshandel og udlejning	..	269	303	305	303	302
Erhvervsservice	..	287	295	302	310	297
Offentlig administration, undervisning og sundhed	..	295	312	305	310	300
Kultur, fritid og service	..	274	297	311	298	298

Oversigtstabel 16 b.

Mænds orlov efter fødslen efter socioøkonomisk status og branche, ekskl. uoplyste og personer ude af erhverv - børn født i 2014

	Selvstændig, medarbejdende ægtefæller	Topledere, lønmodtagere på højeste niveau	Lønmodtagere på mellemniveau	Lønmodtagere på grundniveau	Andre lønmodtagere	I alt inkl. lønmodtagere uden nærmere angivelse
----- gennemsnitlig orlovs længde -----						
I alt	..	52	38	32	29	39
Landbrug, skovbrug og fiskeri	..	..	..	23	25	25
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	..	48	31	28	27	34
Bygge og anlæg	..	22	22	24	23	24
Handel og transport mv.	..	34	28	28	30	30
Information og kommunikation	..	45	38	38	31	42
Financiering og forsikring	..	64	54	59	..	60
Ejendomshandel og udlejning	..	43	34	37	18	33
Erhvervsservice	..	44	42	29	32	38
Offentlig administration, undervisning og sundhed	..	60	54	48	37	56
Kultur, fritid og service	..	56	37	46	31	47

Det regionale aspekt

I oversigtstabel 17 er forældreårgangen fordelt på landsdele samt efter om begge forældre, kun moderen eller kun faderen har holdt barsel. Tabellen viser antal personer og det gennemsnitlige antal dage på barsel. Som det fremgår af tabellen, er der regionale forskelle. For par, hvor begge har holdt orlov, holdt i København moderen 276 dage og faderen 52 dage. I Vestjylland holdt moderen 307 dage og faderen 27.

Oversigtstabel 17 Forældreårgang 2014 fordelt på landsdele og afholdt orlov

	Mor og far på skift					Mor alene		Far alene	
	Forældrepar i alt	Mødre med barsel	Mødre med barsel	Fædre med barsel	Fædre med barsel	Mødre med barsel	Mødre med barsel	Fædre med barsel	Fædre med barsel
	— antal —	— antal —	— gns. dage —	— antal —	— gns. dage —	— antal —	— gns. dage —	— antal —	— gns. dage —
I alt	57 539	31 108	294	31 142	36	12 969	314	5 165	54
Byen København	10 398	5 526	276	5 534	52	2 630	312	916	71
Københavns Omegn	6 021	3 100	288	3 103	42	1 573	313	512	60
Nordsjælland	3 913	2 201	288	2 203	40	982	315	251	51
Bornholm	258	132	295	132	34	48	314	33	57
Østsjælland	2 210	1 308	289	1 308	40	496	311	151	50
Vest- og Sydsjælland	4 757	2 278	300	2 281	31	1 059	309	420	41
Fyn	4 531	2 329	294	2 330	33	1 006	312	407	50
Syddjylland	6 845	3 698	306	3 702	27	1 384	317	708	50
Østjylland	9 061	5 072	299	5 082	34	1 916	319	842	51
Vestjylland	4 114	2 505	307	2 507	27	748	316	387	48
Nordjylland	5 431	2 959	303	2 960	28	1 127	316	538	52

I oversigtstabel 18 er forældreårgangen fordelt på landsdele samt efter om begge forældre, kun faderen eller kun moderen er berettiget til barselsorlov på dagpenge. Definitionen på at være berettiget til dagpenge er, at man enten i 2014-2015 skal have holdt barsel eller i 2014 have haft en indkomst, der efter lov om barsel berettiger én til at få udbetalt 80 pct. af dagpengemaksimum. Forskellen mellem tabel 17 og tabel 18 består i, at der i beregningerne i tabel 18 indgår personer, der ikke har holdt barselsorlov, men som er berettigede til dagpenge. Sådanne personer indgår i beregningen af gennemsnittet med nul dage. Gennemsnitberegningen i tabel 17 er udelukkende over personer, der rent faktisk har holdt orlov.

Af tabel 18 fremgår det, at et forældrepar fra København, hvor begge var berettigede, holdt tilsammen 322 dages barsel fordelt med 280 dage til kvinden og 42 dage til manden. Et tilsvarende forældrepar fra Vestjylland holdt tilsammen 330 dage fordelt med 308 til kvinden og 22 til manden.

Oversigtstabel 18.

Forældreårgang 2014 fordelt på landsdele og ret til dagpenge

Tabel	Begge forældre er DP-berettigede					Kun far er DP-berettiget		Kun mor er DP-berettiget	
	Forældrepar i alt	Mødre med barsel	Mødre med barsel	Fædre med barsel	Fædre med barsel	Fædre med barsel	Fædre med barsel	Mødre med barsel	Mødre med barsel
	— antal —	— antal —	— gns. dage —	— antal —	— gns. dage —	— antal —	— gns. dage —	— antal —	— gns. dage —
I alt	57 539	39 237	296	31 318	29	4 989	37	4 840	308
Byen København	10 398	6 941	280	5 581	42	869	49	1 215	307
Københavns Omegn	6 021	4 083	292	3 121	31	494	39	590	306
Nordsjælland	3 913	2 881	293	2 215	31	239	32	302	308
Bornholm	258	163	298	133	27	32	40	17	301
Østsjælland	2 210	1 674	292	1 316	31	143	33	130	297
Vest- og Sydsjælland	4 757	2 932	301	2 291	24	410	25	405	302
Fyn	4 531	2 914	296	2 347	27	390	33	421	303
Syddjylland	6 845	4 613	306	3 715	22	695	35	469	314
Østjylland	9 061	6 310	301	5 115	28	809	37	678	316
Vestjylland	4 114	3 020	308	2 512	22	382	35	233	308
Nordjylland	5 431	3 706	304	2 972	23	526	35	380	304

Baggrundsoplysninger

<i>Mere information</i>	www.dst.dk/stattabel/468 . Flere opgørelser kan findes i Danmarks Statistikbank, www.statistikbanken.dk/05 i mappen Offentligt forsørgede → Barselsdagpenge eller Sygedagpenge.
<i>Seneste offentliggørelse</i>	<i>Dagpenge ved graviditet, fødsel og adoption 2014</i> udkom 4. november 2015 i serien <i>Arbejdsmarked 2015:7</i> (Statistiske Efterretninger).
<i>Næste offentliggørelse</i>	<i>Dagpenge ved graviditet, fødsel og adoption 2016</i> forventes at udkomme ultimo oktober 2017 i serien <i>Arbejdsmarked</i> (Statistiske Efterretninger).
<i>Henvendelse</i>	Torben Lundsvig, tlf. 39 17 34 21, tlu@dst.dk

Kilder og metoder

<i>Læs mere i statistikdokumentationen</i>	På www.dst.dk/statistikdokumentation er der en mere omfattende beskrivelse af kilder og metoder.
<i>Datakilde</i>	Statistikken om dagpenge ved graviditet, fødsel og adoption mv. er baseret på Danmarks Statistiks barsels- og sygedagpengestatistikregister. Registret opdateres kvartalsvis med oplysninger fra de administrative dagpengesystemer, der henholdsvis dækker dagpenge ved sygdom og dagpenge ved graviditet, fødsel mv.
<i>Afgrænsning af statistikken</i>	Efterretningen opgør sager, hvor der i løbet af 2015 er sket udbetaling af dagpenge fra Udbetaling Danmark - enten til den sikrede eller som refusion til arbejdsgiveren, sager vedrørende barselsorlov holdt i 2014, men hvor udbetalingen er registreret i 2015, samt sager hvor orloven er holdt i 2015, men pengene er blevet udbetalt i første halvår af 2016. Der kan kun udbetales dagpenge til erhvervsaktive, dvs. lønmodtagere (herunder arbejdsløse) og selvstændige, men normalt fx ikke til uddannelsessøgende eller kontanthjælpsmodtagere.
<i>2 typer af statistik</i>	Der offentliggøres 2 forskellige typer af statistik om barselsorlov: • De traditionelle opgørelser over, hvor mange personer der har holdt orlov i kalenderåret, om de udbetalte dagpenge osv. Disse opgørelser omfatter såvel orlov i forbindelse med fødsel som orlov ved adoption. Denne type opgørelser er bl.a. egnede til at belyse udgifterne ved barselsorloven. Opgørelser af denne type kan findes på www.statistikbanken.dk. • Opgørelser, hvor udgangspunktet tages i det enkelte forældrepar og deres nyfødte barn. Her ud fra analyseres, hvor meget orlov, forældrene tager i alt, og hvordan de fordeler den mellem sig. For at kunne give en nogenlunde dækkende belysning tages der udgangspunkt i børn født i 2014, idet størstedelen af den samlede orlov så vil være afholdt i 2014 eller 2015. For kunne give et indtryk af omfanget af udskudt orlov tages i oversigtstabel 11 i stedet udgangspunkt i børn født i 2006, og den orlov, der er afholdt i, hvad der så nogenlunde svarer til barnets 3-9. leveår, er optalt.
<i>Metodemæssigt problem: Forsinkede indberetninger</i>	Et metodemæssigt problem i statistikken er, at det ofte forekommer, at dagpengene afregnes med forsinkelse. Der er derfor et antal dagpengedage i ét kalenderår, der først afregnes året efter, eller hvor der sker en efterregulering i det følgende år. I denne efterretning er dage vedrørende 2015 men først indberettet i løbet af 1.

halvår af 2016 medtaget, og for 2014 gælder det, at penge for dage vedrørende 2014 men først indberettet i løbet af 2015 er medtaget.

<i>Dagpengebeløb</i>	De anførte dagpengebeløb omfatter de dagpenge, der i løbet af året er udbetalt til den sikrede eller som refusion til arbejdsgivere, der yder fuld eller delvis løn under graviditet og barsel. I beløbene indgår derfor også udbetalinger vedr. orlov i året før samt efterreguleringer fra tidligere år.
<i>Antal personer</i>	Antallet af personer opgøres normalt netto - dvs. at en person kun tæller med én gang i hver kategori i en tabel. Har den samme person fx holdt flere forskellige former for orlov, er den pågældende kun medtalt én gang i totalerne. Af teksten i tabellerne fremgår, om antallet af personer dækker over de personer, der i året har modtaget dagpenge, eller om det dækker over de personer, der i året har haft orlovsdage. Forskellen udgøres af personer, der ikke holdt orlov i året, men modtog dagpenge vedr. orlov afholdt i året før eller tidligere.
<i>Antal dagpengeuger</i>	Antallet af dagpengeuger er summen af uger holdt i året. I tilfælde af flere forløb samtidig tælles kun det ene. Har en person samtidig flere sager løbende, fordi den pågældende har flere arbejdsgivere eller modtager dagpenge både som lønmodtager og som selvstændig, medtælles ugerne for begge forløb i opgørelser vedrørende antal sager, mens al dobbelttælling er fjernet i opgørelser over antal dage på barsel. En dagpengeuge er opgjort som 1/7 af antallet af dage fra første til sidste dag med dagpenge. I løbet af en sådan 7-dages periode får man normalt udbetalt dagpenge for 5 tabte arbejdsdage.
<i>Inddeling i intervaller</i>	Når orlovsforløb inddeles i ugeintervaller, rundes antallet af dage op, således at fx 2 uger betyder 8-14 dage.
<i>Inddeling efter orlovstype</i>	Inddelingen i forskellige typer orlov bygger på Udbetaling Danmarks kontering af den enkelte dagpengesag. Indtil 2012 var det kommunernes kontering. Overgangen fra kommunerne til Udbetaling Danmark skete december 2012. Det ser ud som om dette skifte har bevirket en anden måde at anvende koderne for sagsart på. Sammenligning af typer af orlov fra efter år 2012 med før år 2012 skal derfor foretages med forsigtighed. Eventuelle forskelle kan dække over ændret administrativ praksis.
<i>Lovgivning og administration</i>	Reglerne om dagpenge ved graviditet, fødsel og adoption mv. findes i lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel, lov nr. 1084 af 13. november 2009. Loven, der populært kaldes barselloven, hører under Beskæftigelsesministeriet.
<i>Fraværsret og dagpengeret</i>	Det er dagpengereglerne, der beskrives her. Her ud over findes der i barselloven regler om selve <i>fraværsretten</i> . Fraværsretten gælder også selv om den pågældende ikke opfylder beskæftigelseskravene for at få dagpenge. En kvindelig lønmodtager har 4 uger før det skønnede fødselstidspunkt ret til fravær. Efter fødslen har moderen ikke blot ret men <i>pligt</i> til orlov i de første 2 uger. I de næste 12 uger har moderen ret til fravær. Faderen har ret til 2 ugers fravær ved fødslen. Efter de 14 uger har såvel moderen som faderen <i>ret til fravær</i> i hver 32 uger. Men tilsammen har moderen og faderen kun <i>ret til dagpenge</i> i tilsammen 32 uger - jf. dog muligheden for forlængelse.
<i>Beregnes pr. fødsel - ikke per barn</i>	Fraværsretten og dagpengene beregnes med udgangspunkt i <i>fødslen</i> - og ikke i de fødte børn. Det betyder, at fraværsret og dagpenge ikke påvirkes, selv om der fødes tvillinger eller mere.
<i>Personkreds</i>	Dagpengeordningen omfatter alle erhvervsaktive personer, der lider et indtægtstab ved uarbejdsdygtighed på grund af graviditet, fødsel eller adoption, og som opfylder visse krav til beskæftigelsesens omfang. Ordningen gælder både lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende, herunder også lønmodtagere, der modtager ar-

bejdsløshedsdagpenge eller ydelser, der træder i stedet herfor, samt elever i lønnet praktik. Uddannelsessøgende forældre har ret til barselsdagpenge, såfremt de ville have været berettiget til arbejdsløshedsdagpenge, hvis de ikke var blevet forhindret pga. barsel, dvs. at de inden udløbet af de almindelige 46 ugers orlov har afsluttet en erhvervsmæssig uddannelse på mindst 18 måneder.

<i>Regler for dagpenge</i>	I forbindelse med graviditet og fødsel findes en række forskellige faser. Reglerne for adoption svarer stort set til reglerne for fødsel, så de skal ikke gennemgås særskilt.
<i>Før fødslen</i>	Moderen har ret til dagpenge fra 4 uger før det skønnede fødselstidspunkt. Hvis graviditeten har et sygeligt forløb, hvis arbejdets særlige karakter medfører risiko for fosteret, eller hvis graviditeten pga. offentlige bestemmelser forhindrer moderen i at varetage sit arbejde, kan graviditetsorloven begynde tidligere. Det er også muligt at gå på en tidligere delvis graviditetsorlov - dvs. at man kan få nedsat sin arbejdstid og så få dagpenge for de resterende timer. Arbejdsgiveren skal herudover betale løn eller dagpenge under fravær pga. forebyggende graviditetsundersøgelser. Da der i disse tilfælde ikke udbetales dagpenge fra det offentlige, indgår disse dagpenge ikke i statistikken.
<i>Første 14 uger - fødselsorlov</i>	Moderen har ret til dagpenge i de første 14 uger efter fødslen. Faderen kan i ganske særlige tilfælde (fx pga. moderens sygdom eller død) overtage retten til dagpenge.
<i>Fædreorlov</i>	I samme periode har faderen ret til dagpenge i 2 uger - fædreorlov.
<i>Efter 14 uger - forældreorlov</i>	Moderen og faderen har herudover tilsammen ret til dagpenge under 32 ugers forældreorlov. Denne periode kan frit deles mellem moderen og faderen, og de kan holde orlov på skift eller samtidig. Faderen kan også vælge at holde en del af den fælles forældreorlov inden for de første 14 uger efter fødslen.
<i>Tilsammen 52 uger med fulde dagpenge</i>	Alt i alt har forældrene tilsammen ret til 52 ugers orlov med fulde dagpenge, nemlig moderens 4 uger før fødslen, moderens 14 uger efter fødslen, faderens 2 uger samt de 32 ugers fælles orlov.
<i>Retsbaseret forlængelse af orlov</i>	De 32 ugers fælles forældreorlov kan altid forlænges med 14 uger for beskæftigede lønmodtagere og selvstændige og med 8 uger for andre. Der kan ikke vælges andre perioder end netop de 14, henholdsvis 8 uger. Ved en sådan forlængelse nedsættes dagpengebeløbet forholdsvis, så det i alt kommer til at svare til de fulde dagpenge i 32 uger. Hermed forlænges den samlede orlovsperiode med dagpenge fra 52 uger til 60 eller 66 uger med reducerede dagpenge.
<i>Udskydelse af orlov</i>	Forældrene har ret til at udskyde en del af orloven helt indtil barnet fylder 9 år. Beskæftigede lønmodtagere og selvstændige har ret til at udskyde mindst 8 og højst 13 uger af 32-ugers perioden. Udskydelsen kan ikke deles af de 2 forældre, og den udskudte periode skal holdes sammenhængende. Herudover kan begge forældre aftale med arbejdsgiveren at udskyde hele eller dele af 32-ugers perioden til afholdelse inden barnet fylder 9 år. Tilsvarende ret gælder for selvstændige.
<i>Forlængelse ved delvis genoptagelse af arbejdet</i>	Forældrene kan vælge at forlænge en del af den samlede orlov ved at genoptage arbejdet delvis under det 'ordinære' orlovsforløb på 46 uger, dog ikke under moderens første 2 ugers orlov. For lønmodtagere kræves dog, at det aftales med arbejdsgiveren. Ved en sådan forlængelse nedsættes dagpengene i forhold til det omfang, hvor arbejdet genoptages. Vælger en mor fx at begynde at arbejde på halv tid efter udløbet af de første 14 uger, så forlænges de 32 ugers forældreorlov med yderligere 32 uger. Den samlede orlov bliver derfor 14 uger + 32 uger + 32 uger, eller 1½ år. De bragte tal for den aftalebaserede forlængelse på deltid dækker kun perioden efter udløbet af de 46 uger - altså den periode, hvor orloven bliver forlænget.

<i>Delvis genoptagelse af arbejdet</i>	I hele orlovsforløbet (bortset fra moderens første 2 uger efter fødslen) har man mulighed for at genoptage arbejdet delvis (for lønmodtagere dog højst 29½ time ved en normal ugentlige arbejdstid på 37 timer og for selvstændige højst halvdelen af den normale ugentlige arbejdstid) og så modtage dagpenge for de øvrige timer. Dagpengeperioden forlænges ikke herved.
<i>Andre former for barselsorlov</i>	Ud over disse generelle regler findes der specielle regler omkring bl.a. børn, der er dødfødte eller dør eller bortadopteret inden 32 uger efter fødslen, og omkring børn, der indlægges på sygehus i barselsperioden. Disse og andre specialregler skal ikke omtales her.
Pasning af syge børn.	Hvis forældrene må opgive at arbejde for at passe et alvorligt sygt barn (sygdommen skal normalt indebære et hospitalsophold el. lign. i mindst 12 dage) yder kommunen dagpenge i hele perioden. Disse dagpenge har som sådan ikke noget med barselsorlov at gøre, men medtages i statistikken, da reglerne nu findes i barselsloven.
<i>Beregning af dagpengene</i>	Dagpengene beregnes på grundlag af den sikredes dagpengegivende indtægt. Der skelnes mellem lønmodtagere og selvstændigt erhvervsdrivende. Dagpenge til beskæftigede lønmodtagere beregnes på grundlag af den timeindtægt, som lønmodtageren ville have været berettiget til under fraværet efter betaling af arbejdsmarkedsbidrag. Personer, der ikke er i beskæftigelse, får udbetalt et dagpengebeløb, der svarer til de arbejdsledighedsdagpenge mv., som vedkommende ellers ville have modtaget. Til dagpengegivende indtægt for selvstændige medregnes erhvervsindtægt, som i væsentlig grad skyldes egen arbejdsindsats. Det kan være overskud af egen erhvervsvirksomhed, ydelse for udvalgsposter, honorarer mv. For en medhjælpende ægtefælle er beregningsgrundlaget den skattepligtige indkomst, der er overført til personen.
<i>Dagpengenes størrelse</i>	Dagpengemaksimum ved barselsdagpenge er som ved sygedagpenge, dvs. i 2015 på 4.135 kr. om ugen. Beløbet reguleres årligt med satsreguleringsprocenten. Personer med en dagpengegivende indtægt større end maksimum får derfor mindre end 100 pct. dækning af tabt indtægt, mens personer med en indtægt mindre end maksimumsbeløbet får et dagpengebeløb, der netop svarer til den normale indtægt. For lønmodtagere, der gennem faglige overenskomster er sikret fuld løn under graviditet og fødsel, har dagpengemaksimum som sådan ingen betydning for moderen/faderen - her udgør maksimumsbeløbet grænsen for, hvor meget arbejdsgiveren får refunderet fra kommunen.
<i>Dagpengenes udbetaling</i>	Dagpengene udbetales af Udbetaling Danmark. Udbetaler arbejdsgiveren løn under barsel til lønmodtageren, udbetales et beløb svarende til dagpengene af Udbetaling Danmark til arbejdsgiveren. Der udbetales kun dagpenge for de dage, hvor den sikrede skulle have været på arbejde. Har en person flere arbejdsgivere, fx ved kombination af 2 deltidsjob, beregnes dagpenge for hvert enkelt arbejdsforhold.

ARBEJDSMARKED 2016:8

Statistiske Efterretninger

ISSN, 1601-085X

www.dst.dk/efterretningerSalg: www.dst.dk/boghandel eller Tlf.: 43 22 73 00

Abonnement for 2016: 1.015 kr. som pdf.

Løssalg: 85 kr. + ekspeditionsgebyr

© Danmarks Statistik, Sejrøgade 11, 2100 København Ø

Signaturforklaring:

- Nul

0 Mindre end 0,5 af den anvendte enhed

0,0 Mindre end 0,05 af den anvendte enhed

• Tal kan efter sagens natur ikke forekomme

.. For usikker til at kunne angives eller diskretionshensyn

... Oplysning foreligger ikke

* Foreløbige eller anslåede tal

— | Vandret eller lodret streg markerer databrud i en tidsserie.

Oplysningerne fra før og efter databruddet er ikke fuldt sammenlignelige.

Som følge af afrundinger kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen.